

Postni glasnik

Letnik X.

V Ljubljani, dne 21. septembra 1930.

26. in 27. štev.

Mednarodni poštni kongres.

Naš list je že na kratko zabeležil letošnji VI. kongres Internationale P. T. T., ki se je vršil v dneh 13., 14. in 15. avgusta t. l. v Kopenhagnu, in objavil njegov dnevni red. Ker je tudi naša organizacija po Savezu p. t. t. uslužbencev včlanjena v poštni mednarodni zvezi, je dolžnost našega lista, da seznanimo članstvo o kongresu te edine velike mednarodne zajednice p. t. t. uslužbencev vsega sveta. Žal, moremo v tem listu očitati samo najglavnejše momente iz bogatega in zanimivega sporeda letošnjega kongresa, na katerega Jugoslavija zaradi oddaljenosti ni mogla poslati svojega zastopnika, pa posnemamo naslednje poročilo iz glasila Internationale P. T. T. »Postnachrichten« od 1. septembra t. l.

Na kongresu je bilo zastopanih 25 organizacij z 59 delegati in 8 članov izvršilnega odbora. Svojo odsotnost so opravičile Grčija, Jugoslavija, Luksemburg in Palestina. Kot zastopnik mednarodnega urada dela v Ženevi je prišel g. Donau. Jugoslovanska organizacija (naš Savez) je poslala kongresu pozdravno brzojavko. Za predsednika kongresa je bil soglasno izvoljen predsednik angleške organizacije p. t. t. uslužbencev, narodni poslanec tov. J. W. Bowen. Glavni poročevalec je bil tajnik Internationale tov. dr. Ludvik Maier. Nato so se izvolili štirje pododseki, in sicer: 1. pravni položaj p. t. t. osebja, mirovne znamke; 2. racionalizacija, nepolna zaposlitev; 3. rodbinske doklade, boj proti jetiki; 4. izmenjava uradništva, delovni čas.

Pravni položaj osebja.

1. Celokupno stalno potrebno osebje naj se spravi v trdno in sigurno nastavitveno razmerje; pomožno osebje, ki je nastavljeno z odpovedljivo pogodbo, naj se čim bolj omeji.

2. Osebjem naj se zagotovi z zakonsko osnovo ali na drug primeren način možnost obsežnega sodelovanja po organizaciji in personalnem zastopstvu v svrhu socialne preosnove njegovih službenih pogojev.

3. Pravica organiziranja in organizacijskih zvez se ne sme omejevati.

4. P. t. t. osebjem naj se priznajo polne državljanske pravice, torej tudi pasivna volilna pravica v narodno zastopstvo.

Razdržavljanje p. t. t. obratov.

Na vedno nove poizkuse, privatizirati nekatere dele p. t. t. stroke, opozarja kongres na zaključek svojega II. kongresa l. 1922. v Berlinu, kjer je bilo sklenjeno:

Kongres kar najodločneje protestira proti vsaki akciji, ki izhaja od internacionalnih kapitalističnih skupin in ki ima za smoter privatizacijo javnih obratov v obče, a pošto, telegraf in telefon posebej. Cilj organizacijskega delovanja mora biti, vso svojino skupnosti utrditi in okrepiti ter vsak napad nanjo obraniti.

VI. kongres poziva vse organizacije p. t. t. osebja, da posvete tem vprašanjem največjo pažnjo in da se z vso odločnostjo protivijo vsem prizadevanjem za razdržavljanje javnih obratov.

Racionalizacija.

Kongres zagotavlja, da je v I. P. T. T. organizirano osebje pripravljeno, podpirati poštne uprave pri racionalizaciji, kolikor gre za povzdig gospodarstvenosti p. t. t. obra-

tov in za izboljšanje službe. Treba pa je, žal, poudariti, da so marsikje pri izvajanju racionalizacije nastale škode za personal. To pa je enako nevarno za posameznike, za p. t. t. stroko, državo samo in za gospodarski promet držav med seboj. Katastrofalni porast brezposelnosti, ki se zdaj pojavlja na strahoten način že v mnogih državah z močno industrijo, sili uprave vseh držav, da čim prej temeljito revidirajo načela svoje racionalizacije. Njena splošna prenapetost je eden najbistvenejših činiteljev za naraščanje števil brezposelnih. S tem v zvezi pa so finančne posledice in neizbežni fizični vplivi trajne brezposelnosti, ki utegnejo biti neposredno nevarne za vsako državo.

Z resnim poudarkom se obrača kongres tudi proti vsem tendencam, ki silijo pod vplivom racionalizacije k škodljivim izpremembam v strukturi personalnega kadra. Zato zahteva kongres, da se v interesu stroke in osebja zasedejo vsa stalna službena mesta v p. t. t. stroki s poklicnimi uradniki. Pomožno osebje, nestalno nastavljeno in nepolno zaposleno, naj se sprejema le v najomejenejšem številu. Kongres obsoja racionalizacijo povsod tam, kjer vodi k poslabšanju življenjskih pogojev osebja ali k odpustitvam (redukcijam). Vsekakor zahteva kongres, da naj imajo pri izvajanju racionalizacije odločilno besedo strokovne organizacije in personalna zastopstva.

Rodbinske doklade.

Rodbinske doklade, pod katerimi se razumevajo tudi doklade za otroke, za ženo, vzgojne doklade in krajevne doklade za poročene uslužbenke, se izplačujejo v mnogih državah, dočim nekatere uprave ne poznajo tega sistema. Kongres smatra, da sedanji način izplačevanja raznih dokladov ni pravi, ker niso te doklade v nikakršni zvezi s kvaliteto in kvantiteto dela, ki se zahteva od tega ali onega uslužbenca, pa pride zato do abnormalnih primerov med poročenimi in neporočenimi uslužbenci iste skupine in položaja. Gotovo je, da morajo dobivati p. t. t. uslužbenci z ženo in otroki doklade zanje, toda napačno je to, da tvorijo te doklade del plače, vsled česar so splošne plače, ki jih daje država za opravljeno delo, prenižke.

Zato izjavlja kongres, da naj bi se dajale rodbinske doklade popolnoma ločeno od plač, da bi ne šle iz istega proračuna kakor plače, temveč kot neka splošno-državna socialna dajatev, ki bi se ne izplačevala državnemu uslužbencu kot državnemu uslužbencu, ampak kot očetu oziroma materi.

Jetika v p. t. t. obratih.

V boju proti tuberkulozi je prišel VI. kongres do naslednjih sklepov:

1. Uprave morajo skrbeti, da bodo dale osebjem take prostore na razpolago, ki ustrezajo higienskimi pogoji po modernih znanstvenih metodah.

2. Odločitev o tem, ali so uradni prostori zdravi ali ne, naj se zaupa komisijam, ki so sestavljene iz upravnih uradnikov, iz strokovnjakov in iz zastopnikov organizacije.

3. Pred sprejemom uslužbencev v poštno službo, se mora vršiti stroga zdravniška preiskava, da bi se izločili na jetiki oboleli kandidati.

4. Delovni pogoji, plače, počitek in dopusti naj se tako uredijo, da je osebjem omogo-

čena izdatna prehrana, da se osebje očuva pred preobremenitvijo in da se mu zagotovi primeren odpočitek.

5. V svrhu zdravljenja na jetiki obolelih uslužbencev, bodisi da gre za odprto ali zaprto tuberkulozo, naj se z zakonom zagotove dolgotrajni dopusti. Uprave naj preskrbe, da bodo obolelemu osebjem na razpolago potrebne naprave, kakor državni sanatoriji, okrevališča in odpočivališča.

6. Kot nepogrešljivo dopolnilo k tem varnostnim meram naj uprave posredujejo, da dobi osebje za znosno najemnino zdrava, zračna in solčna stanovanja.

Delovni čas.

Kongres se ponovno izjavlja za to, da znašaj normalni najvišji delovni čas za p. t. t. osebje 48 ur tedensko. Organizacije naj delajo v svojih državah na to, da se uredi delovni čas v industriji in v pisarnah tako, kakor predlaga 14. delavska konferenca v Ženevi. Na ta način bi se dalo v sporazumu delo tako umno in vztrajno porazdeliti, da bi se lahko znižal delovni čas izpod 48 ur na teden.

Kongres protestira proti naziranju nekatereh uprav, ki uvajajo za nekatere službene panoge nad 48-urni tedenski delovni čas za p. t. t. osebje, češ, da je dotično delo posebno lahko ali preprosto. Sploh se kongres z vso odločnostjo zavzema proti vsaki tendenci uprav, poslabšati delovne razmere osebja na katerikoli način.

Nepolna zaposlitev.

Kongres s skrbjo ugotavlja, da se v nekaterih državah še vedno drže, v drugih pa se je še povečalo število nepolno zaposlenih p. t. t. uslužbencev. Z ozirom na resne gospodarske vplive, ki jih ima taka omejena zaposlitev na poedinca, in glede na nevarnost, da se utegnejo zaradi nepolno zaposlenih znižati plače tudi za polno zaposlene, se kongres izjavlja za to, da naj se metoda nepolnih zaposlenih popolnoma ukine ali pa vsaj čim najbolj omeji. V tem smislu naj si prizadeva tudi vsaka organizacija v svojem področju.

Mirovne znamke.

Kongres priporoča svetovni poštni zvezi, da bi v sporazumu z Društvom narodov izdala v vseh državah skupno pisemsko znamko, ki naj bi služila tudi ideji miru. Ta znamka naj bi se uporabljala kot poštna znamka za navadno, v inozemstvo naslovljeno pismo.

Članarina.

V smislu prejšnjih sklepov je tudi VI. kongres pristal na enotno članarino 10 švicarskih santimov za člana na leto. Ta članarina se sme za države s slabo valuto ali za nepremožne organizacije znižati, vendar ne manj ko na 3 švicarske santime.

Volitve.

Volitve v izvrševalni odbor so izpadle takole: ženska zastopnica gospa Elza Kolshorn, Nemčija; Nemčija — Hubert Lenz in Ferdinand Bender; Belgija — Armand Fraiture; Švica — Franc Rohner; Irska — W. Norton. Za Francijo se rezervira eno mesto, ki bo kasneje zasedeno. Kot namestniki so bili izvoljeni: Češkoslovaška — Josip Tichak; Holandska — H. van Giessel in R. H. Waterberg; Nemčija — Ivan Schneider; Švica — Georg Mischen.

Za tajnika je bil soglasno zopet izvoljen dr. Ludvik Maier.

Anka:

Medklic iz občinstva.*

(K polemiki o org. edinstvu).

Dosedanje debatiranje o organizacijskem edinstvu me še najbolj spominja na tisto o nesrečnem detetu, ki so ga vrgli po kopeli z umazano vodo vred iz škafe. Rezultat je namreč tak, da je razdvojenost med nami po debati še malo večja. Kljub temu si pa lastim pravico, tudi nekaj povedati v tej polemiki, zlasti ker sem kar prepričana, da bom vsaj približno zadela tudi misli in mnenja mnogih tovarišev oziroma tovarišic. Hvaležna gospodu Štuklju za njegovo, sicer samo ob sebi razumljivo, a v teh razmerah vendarle potrebno ugotovitev, da pišemo v svoje liste kot stanovski tovariši, ne pa kot podrejeni ali nadrejeni uslužbenci, bom toliko lažje prav iz srca povedala, kako mislim in sodim.

Da vsa debata ni imela uspeha, se mi ne zdi presenetljivo. Kakor pri vsakem delu, če naj bo uspešno, je pač tudi tukaj: ni važno samo, da se kake stvari lotimo, temveč prav tako tudi, **kako** se je lotimo. Metoda debatiranja pa, v katero je posebno očitno prešel g. Štukelj, odbija in, kar je po mojem mnenju še huje, gre debata po takem načinu sploh mimo tega, za kar gre, t. j. ne za razlaganje osebnih mnenj, to se mnogo lažje in prikladneje izvrši v ustnem pogovoru ali zasebni korespondenci, temveč za usodo organizacije, t. j. članov, in še za več, za usodo in ugled našega stanu. To nalaga vsakemu, ki kaj napiše, dolžnost, da ne objavi vsega, kar mu ravno kane s peresa. Na vsakogar pa, kdor je dosedanje polemiko čital in se potrudil mirno presojati, je dosedanje pisanje lahko napravilo vtis, da je bistvo in razlog za debato, to so razlike med OPO in skupinami okoli »Poštarja« le sekundarnega značaja, glavno pa, recimo, kako bi Pepe Jožeta »zdelal«.

Ne morem si namreč drugače razlagati, kako bi sicer mogle priti take stvari na svetlo, ki resnično vzbujajo vtis, da so bile splošne ob oziroma po dalmatincu, in pa razlage, da je nedoslednost prav za prav isto ko razvoj, razvoj v dobro namreč, ali pa obup nad organizacijsko idejo koncem članka, ki naj bi pospešil organizacijsko edinstvo, — primerjaj lozinko o močnih komolcih in trdih pesteh. Pa o metodah bi še ob koncu nekaj napisala.

Prej še nekaj stavkov o pravem jedru potrebne debate, t. j. o soglasju in razlikah med OPO in skupinami okoli »Poštarja«. Težko je

* Članek smo prejeli že zadnje dni avgusta, vendar prepozno za zadnjo številko. — Uredništvo.

sicer ugotoviti, ko smo si edini, kar se mi zdi zelo važno, našela pa bom nekaj točk, pri čemer ni izključeno, da sem kaj važnega izpustila ali pa spregledala. Torej:

1. Oba tabora sta prepričana, da mora priti do organizacijske enotnosti. Ko bi tega prepričanja ne bilo, ne bi bilo debate, kako bi do edinstva moglo priti.

2. Oba tabora priznavata stanje, ustvarjeno s prevedbami po zakonu od 1. septembra 1923, z rezervo, da v tej točki morda maturanti ne soglašajo, ki pa bodo svoje mnenje gotovo revidirali, bodisi ker kot intelektualna elita med poštarji ne bodo stalno priznavala zavisti za vodilno idejo, kakor so n. pr. že pokazali, če se ne motim, ko niso bili nasprotni strokovnim izpitom pripravnikov-nematurantov III. kat., ki je tudi pravni razlog za naš obstanek v II. kategoriji, bodisi ker se z novim uradniškim zakonom obetajo izpremembe.

3. Oba tabora priznavata, da gredo izvestne prednosti onim z večjo šolsko izobrazbo, dosledno temu pa tudi, da velja vsak toliko, kolikor zna, čeprav dokaže to le s svojim delom, ne pa tudi s šolskim izpričevalom. To je samo ob sebi razumljivo, da v tej točki ne moremo biti različnih misli.

Vrhu tega ni od strani OPO ovire, kakor je ugotovil tov. Jakše v »P. Glasniku« od 1. avgusta t. l., da se v o okviru enotne strokovne organizacije ustanove odseki po kategorijah, da se zajamči vsakemu odseku mesto v vodstvu organizacije, in še v drugih organizacijsko-tehničnih in osebnih vprašanjih. Ob ugotavljanju teh točk sem se vprašala, kje so sploh še tiste razlike, ki bi mogle utemeljevati take prepade med nami, kakšni so? Govori in piše se mnogo o terorju OPO same in njenih članov posebej. Čudno: na oni strani govore o močnih adultih in »Durchmarschu«, teroristi so pa pri nas. Zato je mogoč le očitek terorja z močnejšimi argumenti, drugače skoraj ne more biti.

Želim, da bi vsa vprašanja, v katerih smo edini, bila prej ali slej nekako uradno ugotovljena. Razlik, ki še obstajajo, pa ne bom naštevala, ker so za to predvsem poklicani oni, ki niso zaradi teh razlik šli v OPO, ali pa so iz nje odšli. Ti jih morajo zato tudi najbolje poznati. Zavoljo jasnosti v naših organizacijskih razmerah in zaradi koristi nadaljnjih prizadevanj za edinstvo bi bilo zelo važno, da bi se tak katalog spornih vprašanj natančno in čimprej sestavil.

Potem bi bilo mogoče začeti debato pri pravem koncu, da bi bodisi rodila uspeh, ali bi pa jasno pokazala, kje in kdo so tisti, ki edinstva nočejo, kar bi bil tudi lep uspeh. Onemogočil bi namreč vse manevre s povsem drugimi cilji kakor je edinstvo, in tako tudi preklanje na dosednji način, sile naše organizacije pa ne bi bile vezane na brezplodna prerekanja. Kajti dasi smo pri OPO iskreno za edinstvo, je vendar tudi vsakemu jasno, da je bolje, če ostanemo mi tu in gremo na svoje delo, kakor da bi pomagali delati konfuzijo še večjo. Saj nismo Butalci, ki so se s pametjo stepili in jo premagali!

Neumestna opazka.

V »Učiteljskem tovarišu« številka 6 od 4. septembra t. l. je objavil »Obdravski učitelj« članek »Obupno materialno stanje učiteljstva in prosvetno delo med narodom«. V tem članku pravi med drugim: »In danes ima 1000 Din mesečno že pogodbeno poštarica z osnovno-šolsko izobrazbo in 6-mesečnim poštanim tečajem.«

Ta obdravski učitelj gotovo ne ve, kaj vse si mora pogodbeno poštarica nabaviti s temi 1000 Din, če jih res ima. Zato naj vzame v vednost:

Poleg hrane in stanovanja mora pogodbeno poštarica sama plačati poštni lokal, nabaviti si mora pisarniški material in celo pečatni vosek, s katerim pečati službene (poštne) denarne pošiljke. S temi 1000 Din mora plačati razsvetljavo, kurjavo in čiščenje uradnih prostorov, od svojih prejemkov mora prispevati še za dostavo poštinih pošiljk, ker je ta nagrada (pavšal) skoro povsod premajhna. Pri vsem tem mora plačati 8 odstotkov od čistega državnega davka, poleg tega pa še občinske in banovinske doklade. Treba je tudi povedati, da pogodbeno poštarica nima pravice do pokojnine, pa se mora tudi na kak način zasigurati za slučaj starosti in onemoglosti, da ne pride, ko obnemore, na stroške občine.

Ne bi navajal tega in bi gospodu obdravskemu učitelju, ki se je neokusno zaletel ravno v one, ki so materialno v najslabšem položaju, sploh ne odgovoril, ko bi ne šlo za stan, za državne uslužbenke, ki so mučeniče svojega poklica. Pogodbeno poštarica, katerih tri četrtine imajo dovršeno meščansko šolo, dela dnevno 8 ur, nima ves čas svojega službovanja niti enega dneva dopusta, pa tudi če služi 50 let, ni prosta niti en dan v letu, ne na Sveti dan, ne na noben drug dan. Pogodbeno poštarica ne sme biti bolna, ker zanjo ni bolniškega dopusta. Če le obleži, mora plačati nadomestno moč iz svo-

4. nadaljevanje.

O reorganizaciji p. t. t. stroke.

(Referat predsednika OPO tov. Čampe na XII. kongresu.)

Tukaj je treba omeniti še eno okolnost, s katero je takisto treba računati v kompleksu osebnih vprašanj. Ta okolnost je gibljivost osebja. P. t. t. stroka je po svoji naravi obelježena s karakterjem hitrosti in točnosti. Posli v naši stroki se ne dajo odlagati in zavlačevati, temveč se morajo opravljati naglo, neprestano in brez zaprek. Da se izpolnijo te naloge, je potrebna v kadru njenih uslužbencev izvestna mobilnost. Dana mora biti možnost, da se osebje hitro premešča, kamor je to potrebno. To bi se dalo doseči na ta način, da bi se dala širša pooblastila direkcijam, katerim bi bilo treba prepustiti premeščanja uslužbencev do 2. skupine II. kategorije.

Končno bi bilo potrebno, da se postavljajo v centralnih oblastvih na mesta referentov izključno in samo taki uradniki, ki so delali najmanj 10 let na manipulativnih poslih in ki so prešli skozi vse faze praktičnega dela ter se v službi izkazali s strokovnim znanjem in

sposobnostjo. V vrhovno upravo pa bi sploh nikdo ne smel biti postavljen na važnejša mesta, kdor ni izpolnil ravno istih pogojev in vršil nekaj let administrativno službo v direkciji. Kajti referent, ki nima praktičnih izkustev in kateremu strokovno delo in posli niso poznani do potenosti, napravi morda več zla in škode, kakor stotine slabih uslužbencev.

IV.

Oni, ki se zanimajo za splošne probleme naše stroke, lahko opažajo, kako se v p. t. t. ustanovi naprednih držav iščejo in krčijo nova pota, in to v pogledu tehničnem in ekonomskem, kakor tudi z vzgojnega in socialnega vidika. Mnoge inozemske p. t. t. uprave vzdržujejo v tujih državah na strokovnih studijih gojence in strokovnjake, kateri lahko, ko se vrnejo v domovino, služijo stroki z obilico izkustev in znanja. Take studije so uredile n. pr. v Švici in Švedski nove načine rekrutiranja strokovnega naraščanja, ki se sprejema v stroko na čisto novih načelih in metodah psihotehnike. Nemčija in Francija proučavati izkustva, dobljena v Ameriki, kjer se uporabljajo celo v p. t. t. stroki delovne metode po

Taylorjevem sistemu. V teh državah je stvorjena že ogromna strokovna literatura, ki utegne koristno služiti tudi funkcionarjem stroke v naši državi.

Vsak narod ima sicer svoje posebnosti in vsaka država svoje posebne pogoje, a zlasti velja to za naš narod in našo državo, pa bi zato ne bilo umestno, da enostavno kopiramo ono, kar imajo drugi narodi in države. Toda potrebno bi bilo, da proučavamo izkustva v naprednem svetu, kako bi mogli ono, kar je dobrega, praktično in solidno uporabiti na prilike v naši državi. Brez nadaljnega bi tudi pri nas mogli sprovesti n. pr. metode dela z vidika specializiranja v onih panogah službe, kjer je to potrebno, kakor v ekspedicijah in ambulancah, pri telegrafu, telefonu in radio-telegrafu, v poštno-carinski in izmenjevalni službi, in sicer pri vseh večjih poštah.

Velike važnosti in koristi bi bile tudi pri nas ankete, kakor jih je uvedla Nemčija. Na teh anketah se s prav dobrim uspehom proučavajo strokovna vprašanja in potrebe po strokovnjakih in predstavnikih oblastev iz vseh krajev države. Take ankete bi mogle odstraniti vse zapreke, nedostatke in okornosti, ki so se

jega, od onih borih 1000 Din, od katerih ji po gornjih odbitkih itak ostane za stanovanje, hrano, obleko itd. kvečjemu 500 Din na mesec.

In odgovornost? Kakšna je enega in drugega? O tem rajši molčim. Obžalujem le, da je uredništvo »Učiteljskega tovariša« pripustilo gornji netovariški in nesocialni izpad.

Obdravski poštar.

Priporočam svojo bogato zalogo raznovrstnih damskih in otroških oblek po najnovejšem dunajskem kroju. — V zalogi perilo, predpasniki, nogavice, rokavice, kravate itd. — Največja zaloga potovalnih kovčegov, aktovk in ročnih torbic. Cene nizke! Dobro blago!

Friderik Vidic, Celje

Poštni dom.

Na sestanku OPO dne 3. avgusta t. l. v Dravogradu sta funkcionarja OPO med drugim tudi povedala, da ima zadruga »Poštni dom« do danes zbranih okoli 350.000 dinarjev, a za postavitev poštne doma v Ljubljani da je potrebno okoli 1.200.000 Din. Po dosedanjih izkušnjah bi mogli poštarji dravske banovine računati na zidanje poštne doma v Ljubljani še za kakih 10 let.

Zalostna je to bodočnost »Poštne doma«, pa kako nastopajo težje denarne prilike, ni gotovo, da tudi za 10 let postavimo dom iz samih denarnih prispevkov članstva. Rad tega si dovoljujemo iznesti svoje skromno mnenje o tem vprašanju:

Da zidanje poštne doma v Ljubljani začasno odložimo, pa za zbrani denar kupimo ali postavimo poštni dom kje ob morju — v Dalmaciji! Za to bo denarja še preostajalo. Tak dom naj bi bil za zdravljenje in odmor članov, saj imajo podobne domove učitelji v Velaluki, Kolo jugoslov. sester, mladinske kolonije itd. v raznih mestih Dalmacije. A ravno p. t. t. uslužbencev obojega spola je mnogo bolnih in prepotrebnih počitka. Komu ne bi teknilo dva do tri tedne odmora ob sinji Adriji? Kdo od nas si more danes privoščiti odmor — pa na morje? Nihče! Vsaj iz službenih dohodkov ne. V poštnem domu bi to šlo, saj imajo n. pr. učitelji v svojem domu v Velaluki za 800 dinarjev 30 dni prvovrstno oskrbo, kdor je bolj skromen, pa tudi ceneje. Tak dom bi uslužbencu z dežele kot iz mesta v enaki meri v dobro prišel, — a bi bil takoj pri-

stopen za sedanjo najbolj preizkušeno generacijo poštarjev, dočim se za poštni dom v Ljubljani slišijo včasih ugovori, češ: pa to bo samo za Ljubljance, — kar ni čisto resnično, a tudi ne popolnoma brez osnove.

S tem pa ne mislim ideje zidanja poštne doma v Ljubljani zavreči, nasprotno, naj se zida in to zgradba, ki bo ponos poštarjev v Sloveniji. A iz česa se naj zida ta poštni dom v Ljubljani, bo vprašal marsikdo. Na to odgovorjam: iz zbirke rabljenih poštne znamk, katere se bodo prodajale na javnih licitacijah! Smejte se, ali to ni fantazija, ampak gola resnica. Poznano je, da stare in rabljene, a ne raztrgane poštne znamke, bilo koje države, niso brez vrednosti; da so mnoge in mnoge stare več vredne ko nove, a nekaj odstotkov vrednosti ima vsaka rabljena znamka.

Če je to tako, jih ne mečimo v stran, temveč zbirajmo! Mislim, da povem resnico, da je ni tovarišice ali tovariša med nami, ki ne bi hotel žrtvovati malo truda in nekaj besede pri prijateljih, znancih, trgovcih in industrijih v svojem okolišu, da mu dajo ovitke ali dele z nalepljenimi znamkami, ali jih izrežejo in zanj shranijo. Te nabrane znamke bi po množini od časa do časa poslali za drugi »Poštni dom«, ta pa bi enkrat ali večkrat v letu razpisala javno dražbo in oddala te znamke najvišjemu ponudniku. Če se pa da na merodajnem mestu doseči, da se vse skartirane spremnice odstopijo zadrugi »Poštni dom«, potem smo na konju.

Če mi na ta način začnemo zbirati denar, sem siguran, da v roku 10 let postavimo ne enega, ampak dva poštne doma, in to v Ljubljani in Mariboru. In to bi bil poštni dom, saj bi se zidal po geslu: zrno do zrna pogača, kamen na kamen palača! Če je mogla svoj čas Ciril in Metodova družba iz utrška takih znamk zidati šole, a družba sv. Klavdija vzdrževati cele misijonske kolonije, ni res, da ne bi mi poštarji dravske banovine mogli sezidati poštne doma s takimi prispevki.

Fr. Žehelj.

MODROCE

posteljne mreže, spalne divane in fotelje, otomane, garniture in tapetniške izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN

tapetnik

Ljubljana, Mestni trg šte. 13

Stalnim nameščencem tudi na obroke

družabni vzajemnosti odgovornost za napredek stroke. Treba je vedeti, da so ustvarile strokovno organizacijo najsoodobnejše družabne potrebe in da se društveno življenje vodi danes po vsem svetu na načelih stanovskih združenj, ki bodo tvorila v bližnji bodočnosti temelj za zdrav in soliden red v družabni in državni zajednici.

S tem referatom so iznešene v glavnih potezah smernice, po katerih bi bilo treba postopati, da se izvede reorganizacija p. t. t. stroke z vidikov sodobnih strokovnih, kulturnih in socialnih potreb. A vsakomur je jasno, da se morejo izvesti take reforme edino z uporabljanjem specialnih določb, ki zahtevajo posebni položaj tako rafinirane ustanove, kakor je to p. t. t. stroka. Take določbe morejo biti zapopadene samo v specialnem zakonu za p. t. t. stroko. Specialni zakon je conditio sine qua non in edino on bi utegnil dati stroki realno podlago ter bi služil kot sinteza onega, kar predstavlja p. t. t. stroka v svoji univerzalni definiciji v dobrobit naroda, države in najširše človečanske skupnosti.

Konec.

S 6. odborove seje OPO

od 13. IX. 1930

Sistemiziranje osebja. Ko se je mudil inspektor ministrstva g. višji svetnik M. Šipuš na pregledu direkcije v Ljubljani, je porabil to priliko predsednik OPO, da ga je posetil in zaprosil informacije v nekaterih zadevah, posebno glede sistemizacije in pomnožitve osebja v področju dravske poštne direkcije. Uspeh sistemiziranja obeta biti majhen. Utegne se povečati rezerva, če bo imelo ministrstvo še kaj kredita, sicer pa dobi še kako moč samo par pošt. Predvsem bi bilo potrebno, urediti štetje delovnih enot, za kar še ni enotnega predpisa, pa se zaradi tega vrši to štetje pri različnih direkcijah različno. Po naziranju višjega svetnika g. Šipuša bi se n. pr. prekartirane pošiljke in lokalni telefonski pogovori ne imeli šteti med delovne enote. Takisto so po njegovem mnenju v p. t. t. službi potrebni dnevničarji. Predsednik je skušal uveljaviti stališče organizacije.

Poštna šole in tečaji. Skoro gotovo se otvori v jeseni šola za p. t. pripravnike II. kategorije. Ministrstvo je že odredilo tečaj za III. kategorijo pri direkciji, a samo za pripravnike III. kategorije. Ker takih v naši direkciji ni, najbrž ne bo tečaja. Točasno stoji ministrstvo na stališču, da naj bo v poštni stroki II. kategorija samo za voditeljska in kontrolorska mesta, za vse ostale manipulativne posle pa III. kategorija. Razume se, da zastopa organizacija slej ko prej stanje prvotne uredbe o razvrščenju p. t. t. osebja, po kateri je p. t. t. stroka drugokategorijska.

Specialne doklade in napredovanja se do novega proračuna skoro gotovo ne bodo izvršila, ker je zmanjkalo kredita. Pripravljen je že bilo nadaljnje napredovanje, a se je izkazalo, da bo primanjkovalo kredita še za zadnja napredovanja. Iz tega razloga se tudi ne more izvesti prevedba uradniških zvanikov in služiteljev.

Obdavčenje pog. poštarjev. Na številne pritožbe tovarišev pog. poštarjev proti visoki odmeri pridobnine je napravila OPO obširno in vsestransko utemeljeno vlogo na finančno in gradbeno ministrstvo, na finančno in poštno direkcijo, na Savez in nekatere odločilne osebnosti. Ta spomenica je za pog. poštarje tako važna in zanimiva, da jo bomo objavili v »Poštnem glasniku«. Ker je zelo obširna, bo izhajala v vseh treh oktoberskih številkah.

Zaostankarji. Še kakih 30 članov je v zaostanku s plačilom članarine; nekateri za par mesecev, nekateri pa že od novega leta. Blagajniku naroči odbor, da naj pošlje zamudnikom še en opomin s kratkim rokom; kdor bi tudi potem ne plačal, ga naj predloži v izključitev iz organizacije. Kakor zahteva p. t. t. služba točne, vestne in zanesljive uslužbence, tako zahteva p. t. t. organizacija prav take člane.

Inozemski vestnik.

Avstrija. Predčasna prevedba v začasni pokoj. Avstrijska poštna uprava je prešla zadnji čas v navado, da poštne uradnike, ki so bili določeno dobo bolni in o katerih misli, da ne bodo več sposobni za službo, kar kratkim potom prevaja v začasni pokoj. Organizacije poštne nameščencev so razglasile v tej zadevi razsodbo upravnega sodnega dvora, ki je razsodil, da more biti uradnik preveden v začasni pokoj šele tedaj, če je bil 12 mesecev za službo nesposoben (bolan).

Ruska. Prepoved odprave verskih časopisov po pošti. Po dogovoru med ljudskim komisariatom, osrednjim

vrinile v državni aparat ter ga napravile birokratskega in kompliciranega.

Predaleč bi nas zavedlo, ko bi hoteli v tem referatu pokazati na kompliciranost dela, ki se opravlja po raznih pravilnikih, kateri medsebojno niso sistematsko, dosledno in skladno izdelani. Organizacija dela to v svojih strokovnih listih, pa bi bilo zato dobro, tako v interesu stroke kakor v interesu osebja, da se pritegne k reševanju vseh strokovnih vprašanj in problemov tudi strokovna organizacija p. t. t. osebja, katera po svojem članstvu najboljše pozna vse potrebe, težkoče in nedostatke, ker jih preživlja in čuti ob samem izvoru dela. Ni za vodilne funkcionarje stroke sramota, poslušati potom organizacije mišljenje uslužbencev, ki rezultira iz poznavanja strokovnega dela in praktičnih izkustev, pridobljenih na samih koreninah in v srcu stroke. Vodilni funkcionarji stroke, ki imajo v sebi i kulta i dostojanstva in ki občutijo odgovornost, katero nosijo napram stroki in njenemu osebju, imajoč dovolj uvidevnosti za potrebe in koristi enega in drugega, se ne bodo nikdar postavljali proti strokovni organizaciji na stališče superiornosti, zakaj tudi ona nosi napram

odborom poštne strokovnih organizacij in osrednjim svetom Zveze brezvercev so ruske pošte v službi proticerkvene propagande. Dežela ima biti preplavljena s protiverskim tiskom. Verski spisi in časniki se ne sprejemajo v odpravo. Vsak poštni urad, vsak poštni uslužbenec brez izjeme je primoran delovati v tem smislu. Dvomimo pa, da bi bilo to v srečo ruskega naroda.

Grška. Svoboda nazorov javnih nameščenecv. Podtajnik finančnega ministrstva je izdal okrožnico, v kateri je razložil nazore o svobodi besede državnih nameščenecv. Ta okrožnica konstatira, da čl. 16 ustave zagotavlja svobodo nazorov in mišljenja in te pravice so deležni tudi državni uslužbenci v mejah veljavnih zakonov. Uradnik more ustno in pismeno povedati svoje mišljenje, če govori v takih besedah in tonu, ki niso proti njegovemu stališču kot državnega uradnika. Okrožnica pripominja tudi, da država nima vzroka, da bi zavzela neprijazno stališče k strokovnim organizacijam državnih nameščenecv.

To in ono.

Podeželski sestanki. Sestanek v Novem mestu dne 7. septembra je še precej povoljno izpadel, dočim je bil oni v Velikih Laščah bolj slabo obiskan. V mesecu oktobru se bo vršil še en sestanek za posavsko članstvo (v Brežicah ali v Krškem), ž njim pa se zaključijo letošnji sestanki.

Brošura »O reorganizaciji p. t. t. stroke«. Opozarjamo članstvo na poziv v zadnjem P. gl. glede nameravane izdaje referata predsednika OPO tov. Čampe na letošnjem poštne kongresu. Referat, ki je izhajal v listu in ki se danes zaključuje, namerava OPO ponatisniti v brošurici po 5 Din, če se oglasi zanjo dovolj naročnikov. Ker je bil odziv na zadnji poziv doslej malenkosten, prosimo interese, da pošljejo obvezne prijave do konca tega meseca. Pri velikih poštah naj prevzemo subskripcijo (glavni) poverjeniki.

Pomoč potrebni tovarišici. Na prošnjo v zadnjem P. glasniku za pobiranje prostovoljnih prispevkov za bedno članico OPO se je nabralo neverjetno malo denarja. Kdor se misli kaj dati, naj stori to do 5. oktobra, ker s tem dnem se zbirka zaključuje.

Širša konferenca OPO se bo vršila z običajnim dnevnim redom meseca oktobra v Ljubljani. Dan še ni določen.

«Naša Pošta». Septembska številka časopisa »Naša Pošta« je izšla s sledečo vsebino: Napredek v tujih državah. — Za točno in pravilno oceno. — Kakšen pot ima kratki val. — Strokovna terminologija. — Reforme prometnega ministrstva. — Pogodbene pošte. — Nekateri nejasnosti v pravilniku za notr. pošto službo. — Beleške.

Skoraj 1000 knjig o poštne zgodovini. Kakor piše v delu »Bibliografia Historica Dos Correios« G. Ferreira, poštne inspektor v Lizaboni, je izšlo že približno tisoč knjig o poštne zgodovini, in sicer: 407 v nemščini, 18 v danščini, 108 v francoščini, 30 v španščini, 19 v holandsščini, 8 v madžarsščini, 51 v angleščini, 39 v italijanščini, 3 japonsščini, 4 v norveščini, 12 v poljščini, 23 v portugalsščini, 52 v ruščini, 40 v švedščini, 31 v češčini, 3 v latinščini, 1 finski. — Izmed najznamenitejših poštne zgodovinarjev so: na Nemškem: Jung, Kiesshalt, Müller, Rijbram, Sahter, Stephan; v Belgiji: Wauters, v Švici: Henrioud, Pasteur; v Avstriji: Effenberger; na Danskem: Olsen; na Francoskem: Rotschild; na Španskem: Ortiz in Vivas; v Italiji: Codogno in Mellilo; na Portugalskem: de Barros, Grazias, Madeira in Pinto; v Rusiji: Basilevič in Sokolov; na Švedskem: Heurgren in Holm; na Českoslovaškem pa Dragoun.

Velika zaloga vsakovrstnega špecerijskega blaga, kakor: vedno sveže žgana kava, riž, fina banatska moka, kakao, rum itd. po najnižjih cenah priporoča

Josip Weis
Maribor

ANDREJ ČEKADA

priporoča veliko izbiro usnja
in čevlarske potrebščine

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 16

filiala: Prešernova ulica št. 16

Vsak dan sveže praženo kavo
dobite pri tvrdki

Bogomir Motok

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5,

ker jo praži dnevno v najmodernejši električni pražarni le po 6 kg naenkrat

Se priporoča in prosi, da se sami prepričate

Najceneje

in **najbolje** kupite

žimo vseh vrst, **afrique** (morsko travo), katero Vam po želji odvijete in razcefrate očisti prahu, samo pri

IVAN N. ADAMIČ

Ljubljana, Sv. Petra c. 31. — Tel. 2441

ZA GOSPODE

najboljše angliško in češko sukno za obleke in površnike kakor tudi srajce, ovratnike in še mnogo drugih predmetov nudi največje v ogromni izbiri

manufakturna in modna trgovina

MILOŠ PŠENIČNIK / / CELJE

Kralja Petra cesta št. 5

Jesensko in zimsko obleko, kakor tudi vsakovrstno perilo kupite najugodnejše pri

FRANC DOBOVIČNIK

manufakturna in modna trgovina,
industrija prečitih odevi in perila

CELJE

Elektro - torčka

A. Verbajš, Ljubljana

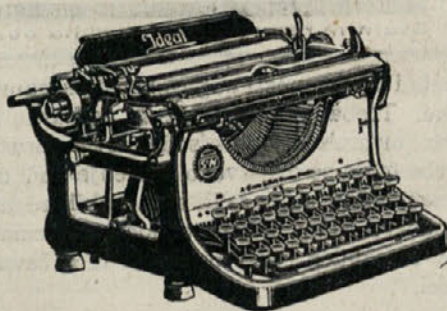
Gospodsvetska c. 13.

Telefon 2867

Ček r. čun 11.355

Zaloga vsega v elektrotehnično stroko spadajočega materiala, kakor tudi: likal, svetilnih teles, žarnic itd.

Radio sestavni deli. Elektrozon aparati.
Priznana najnižje cene, prvovrstno blago.

Prvovrsten,

trpežen,

lep!

Zahtevajte prospekte!

The Rex Comp.

spec. trgovina za pisalne stroje

Ljubljana

Telefon 2268

Gradišče 10

Razširjajte „Poštni Glasnik!“

Steklo in porcelan, o ledala in okvirje za slike, vsakovrstnih servisov in jedilno orodje kupite le pri tvrdki:

M. RAUCH, Celje

Prešernova ulica št. 4.

NEOBVEZNO!

Posetite nas — ali pa zahtevajte zastopnika!

„REKORD“

Najcenejša zaloga
manufakturnega blaga

— **na obroke** —

Poštni nameščenec
poseben popust.

LJUBLJANA, Aleksandrova 8

KONFEKCIJA

JAKOB LAH

Maribor, Glavni trg 2

Velika izbira

oblek, klobukov, perila itd. po izredno nizkih cenah!

Največjo izbero vsakovrstnega usnja in čevlarskih potrebščin

priporoča

Franc Erjavec

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Velika izbira vsakovrstnega blaga za obleke, izgotovljene obleke in plašči, srajce, kravate, nogavice, robci i. t. d. po zelo znižanih cenah le pri tvrdki

J. N. Šoštaric

Maribor, Aleksandrova c. 13

Poštni uslužbenci dobijo blago na obroke — Nakaznice se dobijo pri poštah I in II v Mariboru